

Od davkoplačevalcev do delničarjev

Odpis podrejenih obveznic bank bo zmanjšal potrebno višino dokapitalizacije

IRENA FERLUGA

Na finančnem ministrstvu niso želeli razkriti, ali bo država, ko bo dokapitalizirala banke, male delničarje iztisnila ali preprosto razlástila in po kakšni metodi. Tudi nič o tem, kako bo minister za finance dr. Uroš Čufer 96.000 malim delničarjem pojasnil, da so ostali brez vloženega premoženja v NKBM. Povprečni delničar je pred šestimi leti v javni ponudbi delnic vložil 5000 evrov in dobil 29 delnic banke. Metodo bodo razkrili po objavi rezultatov stresnih testov. So pa v strokovnih službah ministrstva pojasnili, kaj Banki Slovenije omogoča prejšnji teden spremenjeni zakon o bančništvu. Centralna banka lahko z izrednim ukrepom bankam zagotovi potrebni kapital za doseganje kapitalne ustreznosti in solventnosti. Če ga bo uporabila, bo kvalificirane obveznosti bank spremenila v navadne delnice. Kvalificirane obveznosti so obveznosti do delničarjev banke, do imetnikov finančnih instrumentov, ki se prištevajo v temeljni oziroma dodatni kapital banke, kot tudi obveznosti banke do upnikov, ki bi se v primeru prenehanja banke poplačali po poplačilu navadnih terjatev do

banke.

Če bi sodeloval privatni kapital

V obeh združenjih malih delničarjev, VZMD in MDS, menijo, da daje zakon centralni banki arbitrarno pravico odrediti odpis vseh podrejenih obveznic slovenskih bank. S tem bi bankam omogočila ustvariti enkratni dobiček, zaradi česar bi bil potreben ustrezen nižji znesek dokapitalizacije. Tak odpis bo verjetno opravljen že ob koncu tedna, neposredno po objavi rezultatov stresnih testov, potem ko bodo banke zaključile redni odpiralni čas, sklepajo v obeh združenjih malih delničarjev.

"Uporaba tega ukrepa bo zagotovo obvezna za tiste banke, ki bodo dobile državno pomoč. Pravila Evropske komisije glede državne pomoči namreč določajo, da ta ne sme biti dodeljena, dokler lastniški kapital, hibridni kapi-

tal in podrejeni dolžniški instrumenti ne prispevajo v celoti k izravnavi morebitnih izgub. V zvezi z uporabo tega ukrepa bo morala Banka Slovenije zagotoviti, da posamezni upnik ne utrpí večjih izgub, kot bi jih utrpel v primeru stečaja banke," so pojasnili na ministrstvu za finance in dodali, da če bi pri sanaciji banke sodelovali privatni investitorji, izvedba tega ukrepa ne bi bila potrebna. Upanja, da bi premoženje sedanjih delničarjev bank vendarle ne skopnelo povsem, je kljub dejstvu, da bi država kot večinska lastnica NLB

in NKBM enako izgubila kot mali delničarji, zelo majhno.

Od razlástitve do državne pomoči

Kakšna je bila metoda pri prvi samostojni slovenski sanaciji bank med letoma 1993 in 1997? Takrat je centralna banka s sklepom razlástila dotdanje delničarje, izključno pravne osebe, in z milijardo evrov (takrat 2,2 milijarde nemških mark) sanirala NLB in NKBM skupaj s pripojeno novogoriško banko. Pri dosedanjih prestrukturiranih bank, ki so delno v državni lasti, je dodatni kapital bankam iz proračuna praviloma zagotavljala država, v okviru rebalansa proračuna. "K preteklim sanacijam bank so torej prispevali vsi davkoplačevalci. S spremembo zakona o bančništvu bodo morali v primeru prestrukturiranja banke k pokritju bančnih izgub najprej v celoti prispevati delničarji banke in imetniki podrejenih finančnih instrumentov, zaradi česar bo v prihodnje manjša potreba po državni pomoči. Predvideva se tudi postopni umik države iz neposrednega lastništva bank, kar bo dodatno zmanjšalo verjetnost, da bo pri morebitnih nadaljnjih prestrukturiranih bank morala sodelovati tudi država," so zapisali v pisnem pojasnilu na ministrstvu za finance.

Dokapitalizacije NKBM po letu 2007

29. 10. 2008:

znesek dokapitalizacije: 53,117 mio. €,
cena za delnico: 19,50 €

10. 5. 2011:

znesek dokapitalizacije: 104,327 mio. €,
cena za delnico: 8 €

29. 4. 2013:

konverzija hibridnega posojila države,
znesek dokapitalizacije: 100 mio. €, cena za delnico: 1,015 €

2. 7. 2013:

konverzija obresti na hibridno posojilo,
znesek dokapitalizacije: 2,410 mio. €, cena za delnico: 0,37 €

Resna grožnja zaupanju v banke

Kot so v Društvu **Mali delničarji** Slovenije (**MDS**) napovedali, bodo danes na ustavno sodišče vložili dve pobudi za presojo ustavnosti posameznih določil zakona o bančništvu, in sicer ločeno za obveznici Abanke in NLB. Obenem bodo vložili tudi zahtevo za zadržanje izvajanja po presoji njihovih pravnikov spornih členov prejšnji teden spremenjenega zakona. Zadržanje zahtevajo do končne odločitve ustavnega sodišča. V Društvu **MDS** menijo, da bi izvajanje teh določil lahko povzročilo nenadomestljivo škodo imetnikom teh instrumentov.

"V Društvu **MDS** upamo, da bo ustavno sodišče ugotovilo, da je retroaktivni poseg v pravice nesorazmeren in predstavlja resno kršitev več členov ustave ter v bančni sistem vnaša negotovost za vse tri systemske banke NLB, NKBM in Abanko Vipra, saj bi po našem mnenju izvedba razlastitve pomenila začetek konca bančnega sistema v Sloveniji. Denar namreč vzame tistemu, ki je posodil banki, ko so zbežali iz države tuji vlagatelji, zaradi česar se je težko znebiti dvomov o varnosti bančnega sistema," so zapisali v sporočilu v Društvu **MDS**. Podrobnosti bodo predstavili na tiskovni konferenci v ponedeljek. (**if**)

Fištravec: Veliko razočaranje

Andrej Fištravec, župan Mestne občine Maribor, je na vprašanje o usodi **malih delničarjev** Nove KBM in dvesto tisoč evrov mestnega denarja, naloženega v delnice NKBM, odgovoril: "MOM je verjela v investicijo v Novo KBM, saj gre za banko, ki ima globoke korenine na lokalnem področju in je neločljivo povezana z MOM. Investicija je bila, tako kot vložki vseh občanov, ki so njeni delničarji, seveda dobronamerna in narejena z zaupanjem, da se s tem podpira banko, ki dela dobro za ljudi in Maribor. Toliko večje je razočaranje sedaj, ko je najprej vrednost delnice strmoglavila na trenutno višino, zlasti pa ko veliki lastniki pripravljajo rešitev banke na račun **malih delničarjev**, kamor sodi tudi MOM." (**skl**)

